Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►B

NÕUKOGU DIREKTIIV 92/34/EMÜ,

28. aprill 1992,

puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta

(EÜT L 157, 10.6.1992, lk 10)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Commission Decision 93/401/EEC of 16 June 1993 (*)	L 177	28	21.7.1993
►M2	Commission Decision 94/150/EC of 15 February 1994 (*)	L 66	31	10.3.1994
►M3	Commission Decision 95/26/EC of 8 February 1995 (*)	L 36	36	16.2.1995
►M4	Commission Decision 97/110/EC of 17 January 1997 (*)	L 39	22	8.2.1997
►M5	Commission Decision 1999/30/EC of 18 December 1998 (*)	L 8	30	14.1.1999
►M6	Komisjoni otsus 2002/112/EÜ, 11. veebruar 2002	L 41	44	13.2.2002
►M7	Nõukogu määrus (EÜ) nr 806/2003, 14. aprill 2003	L 122	1	16.5.2003
►M8	Nõukogu direktiiv 2003/61/EÜ, 18. juuni 2003	L 165	23	3.7.2003
►M9	Komisjoni direktiiv 2003/111/EÜ, 26. november 2003	L 311	12	27.11.2003
►M10	Komisjoni otsus 2005/54/EÜ, 25. jaanuar 2005	L 22	16	26.1.2005
►M11	Komisjoni otsus 2007/776/EÜ, 28. november 2007	L 312	48	30.11.2007

(*) Käesolevat akti ei ole eesti keeles avaldatud.

▼B

NÕUKOGU DIREKTIIV 92/34/EMÜ,

28. aprill 1992,

puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 43,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([2])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ([3])

ning arvestades, et:

puuviljade tootmisel on ühenduse põllumajanduses tähtis koht;

rahuldavate tulemuste saavutamine puuviljade tootmises sõltub oluliselt nende paljundamisel kasutatavate materjalide kvaliteedist ja tervisest; teatavad liikmesriigid on seetõttu kehtestanud eeskirjad turule viidavate puuviljade paljundusmaterjali ja viljapuude kvaliteedi ja taimetervise tagamiseks;

erinev paljundusmaterjali ja viljapuude käsitlemine erinevates liikmesriikides võib põhjustada kaubandustõkkeid ja seega takistada nende kaupade vaba liikumist ühenduse piires; siseturu loomist silmas pidades tuleb need tõkked kõrvaldada, võttes vastu ühenduse õigusnormid liikmesriikide kehtestatud normide asemel;

ühtlustatud tingimuste kehtestamine ühenduse tasandil tagab, et ostjad ühenduse kõigis osades saavad tervet ja hea kvaliteediga paljundusmaterjali ja viljapuid;

taimetervise osas peavad nimetatud ühtlustatud tingimused vastama nõukogu 21. detsembri 1976. aasta direktiivile 77/93/EMÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise kohta; ([4])

kõigepealt tuleks kehtestada ühenduse eeskirjad nende viljapuude perekondade ja liikide kohta, mis omavad ühenduses olulist majanduslikku tähtsust, kehtestades samas uute perekondade ja liikide lisamise korra;

ilma et see piiraks direktiivi 77/93/EMÜ taimetervist käsitlevate sätete kohaldamist, ei ole asjakohane rakendada ühenduse eeskirju paljundusmaterjali ja viljapuude turustamisel, kui tooted on ette nähtud eksportdiks kolmandatesse riikidesse, sest seal kohaldatavad eeskirjad võivad olla erinevad käesolevas direktiivis sätestatust;

igale viljapuude perekonnale ja liigile kehtestatavate taimetervise- ja kvaliteedinõuete määramine nõuab aega ja üksikasjalikku tehnilist ja teaduslikku kaalutlemist; seetõttu tuleks kehtestada nende nõuete määramise kord;

paljundusmaterjali ja/või viljapuude tarnijad peavad eelkõige vastutama selle eest, et nende tooted vastavad käesolevas direktiivis kehtestatud nõuetele;

liikmesriikide pädevad asutused peavad kontrollimise ja inspekteerimise käigus tagama, et tarnija järgib CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*) kategooriasse kuuluvale paljundusmaterjalile ja viljapuudele kehtestatud tingimusi;

([1]) EÜT C 52, 3.3.1990, lk 16 ja
EÜT C 307, 27.11.1991, lk 15.
([2]) EÜT C 240, 16.9.1991, lk 197.
([3]) EÜT C 182, 23.7.1990, lk 21.
([4]) EÜT L 26, 31.1.1977, lk 20; direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 92/10/EMÜ (EÜT L 70, 17.3.1992, lk 27).

▼B

on hädavajalik kehtestada paljundusmaterjali ja viljapuude kategooriad, mille puhul tuleb nimetatud materjali ja taimi ametlikult sertifitseerida;

tuleks kehtestada ühenduse kontrollimeetmed, et tagada käesolevas direktiivis kehtestatud nõuete ühene kohaldamine kõigis liikmesriikides;

kehtiva põllumajandustava kohaselt nõutakse, et teatud paljundusmaterjal ja viljapuud oleksid kas ametlikult kontrollitud võitunnistatud viirusvabaks, mis tähendab, et nad on tunnistatud vabaks kõikidest tuntud viirustest ja viirusetaolistest haigustekitajatest või läbinud viirusekontrolli, mis tähendab, et nad on tunnistatud vabaks teatud paljundusmaterjali ja viljapuude kasutusväärtust vähendavatest viirustest ja viirusetaolistest haigustekitajatest;

paljundusmaterjali ja viljapuude ostjate huvides on, et oleksid teada sortide nimed ning et nende ehtsus oleks tagatud;

eespool nimetatud eesmärk on kõige paremini saavutatav sordi üldise tuntuse kaudu või tarnija poolt koostatud ja säilitatud sordikirjelduse kättesaadavuse kaudu; viimasel juhul ei pääse paljundusmaterjal ja viljapuud siiski kategooriatesse, mis kuuluvad ametlikult sertifitseerimisele;

paljundusmaterjali ja viljapuude ehtsuse ja nõuetekohase turustamise tagamiseks tuleb kehtestada ühenduse reeglid partiide eraldamise ja markeerimise osas; etiketid peaksid edastama teavet, mis on vajalik nii ametlikuks kontrolliks kui ka tarbija informeerimiseks;

ajutiste tarnimisraskuste puhuks tuleks kehtestada eeskirjad, mis lubaksid turustada käesolevas direktiivis sätestatust vähem rangetele nõuetele vastavat paljundusmaterjali ja viljapuid;

esimese sammuna tingimuste ühtlustamise suunas tuleks keelata liikmesriikidel II lisas esitatud perekondade ja liikide osas, mille jaoks koostatakse juhend, kehtestada uusi, käesolevas direktiivis sätestatust erinevaid tingimusi või piiranguid;

tuleks ette näha kolmandates riikides toodetud paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise lubamine ühenduses tingimusel, et nendega kaasnevad alati samad tagatised kui ühenduse piires toodetud paljundusmaterjali ja viljapuudega ning et need vastavad ühenduse eeskirjadele;

liikmesriikides kasutatavate tehniliste kontrollimeetodite ühtlustamiseks ning ühenduses toodetud paljundusmaterjali ja viljapuude võrdlemise võimaldamiseks kolmandates riikides toodetutega tuleb läbi viia võrdluskatsed, et kontrollida sellise toodangu vastavust käesoleva direktiivi nõuetele;

käesoleva direktiivi tõhusa toimimise hõlbustamiseks tuleks komisjonile usaldada selle rakendusmeetmete kohaldamine ja selle lisa muutmine, samuti kehtestada kord, mis näeb alalise puuviljade botaanilistesse perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali ja taimede komitee raames ette tihedat koostööd komisjoni ja liikmesriikide vahel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Käesolev direktiiv kehtib puuviljade tootmiseks ettenähtud paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta ühenduse piires.

2. Artikleid 2—20 ja 24 kohaldatakse II lisas loetletud perekondade ja liikide ning nende hübriidide puhul.

Teiste perekondade ja liikide või nende hübriidide pookealuste või muude taimeosade puhul kohaldatakse eespool nimetatud artikleid, kui mõni nimetatud perekonna või liigi või nende hübriidide materjal on neile poogitud või ette nähtud neile pookimiseks.

3. Muudatused II lisas esitatud perekondade ja liikide loetelus võetakse vastu artiklis 22 sätestatud korras.

▼B

Artikkel 2

Ilma et see piiraks direktiivi 77/93/EMÜ taimetervist käsitlevate eeskirjade kohaldamist, ei kohaldata käesolevat direktiivi paljundusmaterjali või viljapuude suhtes, mis on ette nähtud ekspordiks kolmandatesse riikidesse, kui see paljundusmaterjal või need viljapuud on nõuetekohaselt sellisena identifitseeritud ja piisavalt isoleeritud.

Esimese lõigu rakendamiseks vajalikud meetmed, eelkõige need, mis käsitlevad identifitseerimist ja isoleerimist, kehtestatakse artiklis 21 sätestatud korras.

Artikkel 3

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmiseid mõisteid:

a) *paljundusmaterjal* — seemned, taime osad ja kogu taimne materjal, kaasa arvatud pookealused, mis on ette nähtud viljapuude paljundamiseks ja tootmiseks;

b) *viljapuud* — taimed, mis on mõeldud pärast turustamist istutamiseks või ümberistutamiseks;

c) *supereliitmaterjal* — paljundusmaterjal, mis:

   i) on üldtunnustatud meetodeid järgides toodetud sordiehtsuse säilitamiseks, kaasa arvatud selle teatavate pomoloogiliste omaduste säilimise tagamiseks, mis võivad olla kehtestatud artiklis 21 sätestatud korras, ja haiguste vältimiseks;

   ii) on ette nähtud eliitmaterjali tootmiseks;

   iii) vastab artikli 4 alusel kehtestatud juhendis kõnealuste liikide supereliitmaterjalile sätestatud tingimustele; ja

   iv) on ametliku kontrolli tulemusena tunnistatud vastavaks eespool nimetatud tingimustele;

d) *eliitpaljundusmaterjal* — paljundusmaterjal, mis:

   i) on kas otse või teatava arvu vegetatiivsel teel paljundamise astmete tulemusena üldtunnustatud meetodeid järgides toodetud sordiehtsuse säilitamiseks, kaasa arvatud selle teatavate pomoloogiliste omaduste säilimise tagamiseks, mis võivad olla kehtestatud artiklis 21 sätestatud korras, ja haiguste vältimiseks;

   ii) mis on ette nähtud sertifitseeritud materjali tootmiseks;

   iii) vastab artikli 4 alusel kehtestatud juhendis kõnealuste liikide eliitpaljundusmaterjalile sätestatud tingimustele; ja

   iv) on ametliku kontrolli tulemusena tunnistatud vastavaks eespool nimetatud tingimustele;

e) *sertifitseeritud materjalid* — paljundusmaterjal ja viljapuud, mis:

   i) kas otse või teatava arvu vegetatiivsel teel paljundamise astmete tulemusena on toodetud eliitpaljundusmaterjalist;

   ii) vastab artikli 4 alusel kehtestatud juhendis kõnealuste liikide sertifitseeritud materjalile kehtestatud tingimustele; ja

   iii) on ametliku kontrolli tulemusena tunnistatud vastavaks eelnimetatud tingimustele;

f) *CAC (Conformitas Agraria Communitatis) materjal* — paljundusmaterjal ja viljapuud, mis vastavad artikli 4 alusel kehtestatud juhendis antud kategooriale kehtestatud miinimumtingimustele;

g) *viirusvaba (v.f.) materjal* — paljundusmaterjal, mis on rahvusvaheliselt tunnustatud teaduslike meetodite kohaselt kontrollitud ja tunnistatud vabaks nakkusest ning mis on kasvuaegsel inspekteerimisel tunnistatud vabaks mis tahes viiruste või viirusetaoliste haigustekitajate sümptomitest ja mida on hoitud nakatumist välista-

▼B

vates tingimustes ning tunnistatud vabaks kõikidest tuntud ja kõnealuste liikide puhul ühenduses esinevatest viirustest ja viirusetaolistest haigustekitajatest. Paljundusmaterjal, mis liigile omase astmete arvu vältel põlvneb vegetatiivselt otse sellisest paljundusmaterjalist, mis kasvuaegse inspekteerimise käigus on tunnistatud vabaks mis tahes viiruste või viirusetaoliste haigustekitajate sümptomitest ning mis on toodetud ja mida on säilitatud nakkust välistavates tingimustes, tuleb samuti lugeda viirusvabaks. Liigile omane astmete arv määratletakse vastavalt artiklile 4 kehtestatud juhendile;

h) *viirusekontrolli läbinud (v.t.) materjal* — paljundusmaterjal, mis on rahvusvaheliselt tunnustatud teaduslike meetodite kohaselt kontrollitud ja tunnistatud vabaks nakkusest ja mis on kasvuaegsel inspekteerimisel tunnistatud vabaks mis tahes viiruste või viirusetaoliste haigustekitajate sümptomitest ning mida on säilitatud nakkust välistavates tingimustes ja mis on tunnistatud vabaks teatud ohtlikest, kõnealuse liigi puhul tuntud, ühenduses esinevatest ja paljundusmaterjali kasutusväärtust vähendavatest viirustest ja viirusetaolistest haigustekitajatest. Paljundusmaterjal, mis teatud astmete vältel põlvneb vegetatiivselt otse sellisest paljundusmaterjalist, mis kasvuaegse inspekteerimise käigus on tunnistatud vabaks mis tahes viiruse või viirusetaolise haigustekitaja sümptomitest ning mis on toodetud ja mida on säilitatud nakkust välistavates tingimustes, tuleb samuti lugeda viirusekontrolli läbinuks. Liigile omane astmete arv määratletakse vastavalt artiklile 4 kehtestatud juhendile;

i) *tarnija* — mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes professionaalselt tegeleb vähemalt ühega järgnevatest paljundusmaterjali ja viljapuudega seonduvatest tegevusaladest: paljundamine, tootmine, säilitamine ja/või töötlemine ning turustamine;

j) *turustamine* — paljundusmaterjali või viljapuude mis tahes kujul kas kättesaadavana või laos hoidmine, näitamine või müügiks pakkumine, müümine ja/või kättetoimetamine teisele isikule;

k) *vastutav ametiasutus*

   i) liikmesriigi loodud või määratud keskasutus, mis kuulub valitsuse haldusalasse ning vastutab kvaliteediga seonduvate küsimuste eest;

   ii) mis tahes riiklik ametiasutus, mis on asutatud:

      — kas riiklikul tasandil

      — või piirkondlikul tasandil, kuuludes riigi ametiasu alluvusse vastavalt kõnealuses liikmesriigis kehtivatele õigusaktidele.

   Punktides i ja ii osutatud ametiasutused võivad vastavalt siseriiklikele õigusaktidele delegeerida käesolevas direktiivis ettenähtud kohustuste täitmise nende juhtimise ja kontrolli all ükskõik millisele avalik-õiguslikule või eraõiguslikule juriidilisele isikule, kes oma ametliku põhikirja kohaselt on ainuisikuliselt volitatud täitma teatud riiklikke funktsioone, eeldusel et nimetatud isikud ei oma võetavate meetmete tulemuste suhtes mingit isiklikku huvi.

   Liikmesriigid tagavad, et punktides i ja ii nimetatud ametiasutuste vahel toimub tihe koostöö.

   Lisaks sellele sobib artiklis 21 sätestatud korra kohaselt selleks punktides i ja ii nimetatud ametiasutuse nimel asutatud mis tahes juriidiline isik, kes tegutseb selle ametiasutuse järelevalve ja kontrolli all, eeldusel et nimetatud isik ei oma võetavate meetmete tulemuste suhtes mingit isiklikku huvi.

   Liikmesriigid peavad oma vastutavatest ametiasutustest teavitama komisjoni. Komisjon edastab selle informatsiooni teistele liikmesriikidele;

l) *ametlikud meetmed* — vastutava ametiasutuse võetud meetmed;

▼B

m) *ametlik inspekteerimine* — vastutava ametiasutuse läbi viidud inspekteerimine;

n) *ametlik teatis* — vastutava ametiasutuse või selle vastutusel välja antud teatis;

o) *partii* — ühe kaubaartikli ühikute kogum, mida ühendab homogeenne koostis ja päritolu;

p) *laboratoorium* — avalik-õiguslikul või eraõiguslikul alusel analüüse ja nõuetekohaseid diagnoose teostav institutsioon, mis võimaldab tootjal tootmise kvaliteedi üle järelevalvet teostada.

Artikkel 4

1. Artiklis 22 sätestatud korra kohaselt tuleb I lisas kehtestada juhend iga perekonna ja liigi kohta, mida on nimetatud II lisas, viidates direktiivis 77/93/EMÜ kehtestatud taimetervise tingimustele, mida kohaldatakse kõnealuste perekondade ja/või liikide suhtes, ning millega kehtestatakse:

i) kvaliteedi ja taimetervise tingimused, millele peab vastama CAC materjal, eelkõige need tingimused, mida kasutatava paljundussüsteemi puhul kohaldatakse kasvavate taimede puhtuse suhtes, samuti sordilisuse suhtes, välja arvatud pookealuste puhul, kui paljundusmaterjal ei kuulu sordi juurde;

ii) tingimused, millele peavad vastama supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud paljundusmaterjalide kvaliteet, taimetervis, kohaldatavad katsemeetodid ja protseduurid, kohaldatavad paljundamissüsteemid ja sordilisus, välja arvatud pookealuste puhul, kui paljundusmaterjal ei kuulu sordi juurde;

iii) tingimused, millele peavad vastama teiste perekondade ja liikide pookealused ja muud taimeosad, kui kõnealuste perekondade ja liikide paljundusmaterjal on neile poogitud.

2. Kui juhendis viidatakse mõistetele “viirusvaba (v.f.)” või “viirusekontrolli läbinud (v.t.)”, peavad asjaomased viirused ja viirusetaolised haigustekitajad olema juhendis loetletud.

See nõue kehtib *mutatis mutandis*, kui viidatakse muudest kahjulikest organismidest kui viirustest või viirusetaolistest haigustekitajatest vaba olemise tuvastamise nõudele või analüüsimise vajadusele selliseks tuvastamiseks.

Lõike 1 alapunktis i nimetatud materjali osas ei või viidata mõistele “v. f.” või “v.t.”.

Lõike 1 alapunktis ii nimetatud materjali osas tuleb eespool nimetatud viited teha juhul, kui selline viide on kõnealuse perekonna või liigi puhul vajalik.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid tagavad, et tarnijad võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõigis paljundusmaterjali ja viljapuude tootmise ja turustamise etappides vastavus käesolevas direktiivis sätestatud normidele.

2. Lõike 1 kohaldamisel peavad tarnijad ise teostama kontrolli või laskma kontrolli teostada akrediteeritud tarnijal või vastutaval ametiasutusel, juhindudes järgmistest põhimõtetest:

— tootmisprotsessi kriitiliste punktide määratlemine tulenevalt kasutatavatest tootmismeetoditest,

— esimeses taandes mainitud kriitiliste punktide suhtes järelevalve- ja kontrollimeetodite kehtestamine ja rakendamine,

▼B

— proovide võtmine analüüside tegemiseks laboratooriumis, mille on akrediteerinud vastutav ametiasutus, eesmärgiga kontrollida vastavust käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele,

— esimeses, teises ja kolmandas taandes osutatud teabe kohta kirjalike märkmete või kustutamatul kujul registreeritud märkmete säilitamine, samuti paljundusmaterjali ja viljapuude tootmise ja turustamise kohta andmete säilitamine nii, et need oleksid vastutavale ametiasutusele kättesaadavad. Neid dokumente tuleb säilitada vähemalt kolm aastat.

Tarnijate puhul, kelle tegevus piirdub vaid sellise paljundusmaterjali ja selliste viljapuude levitamisega, mis on toodetud ja pakitud väljaspool neile kuuluvaid ettevõtteid, nõutakse ainult kirjalikku nimekirja või kustutamatul kujul registreeritud märkmete pidamist paljundusmaterjali ja viljapuude ostmise ja müümise ja/või edasisaatmise kohta.

Käesolev punkt ei kehti nende tarnijate puhul, kelle tegevus piirdub vaid paljundusmaterjali ja viljapuude tarnimisega väikestes kogustes mitteprofessionaalsetele lõpptarbijatele.

3. Kui lõikes 1 mainitud tarnija teostatud kontrolli tulemusena või talle kättesaadava teabe põhjal avastatakse ühe või mitme direktiivis 77/93/EMÜ viidatud kahjuliku organismi olemasolu koguses, mis ületab vastavalt artiklile 4 kehtestatud juhendi nõuetega lubatu, peab tarnija sellest viivitamata teavitama vastutavat ametiasutust ja võtma kasutusele selle asutuse poolt nõutud meetmed või mis tahes muud meetmed, et vähendada kahjulike organismide levimise ohtu. Tarnija peab säilitama märkmeid kõikide kahjulike organismide levimise juhtude kohta tema ettevõttes, samuti kõikide meetmete kohta, mis sellistel juhtudel võeti.

4. Täpsemad eeskirjad lõike 2 teise lõigu rakendamiseks kehtestatakse artiklis 21 sätestatud korras.

Artikkel 6

1. Vastutav ametiasutus akrediteerib tarnija pärast seda, kui on kindlaks teinud, et tarnija tootmismeetodid ja seadmed vastavad lähtuvalt tema tegevusalast käesoleva direktiivi nõuetele. Kui tarnija otsustab tegeleda muude tegevusaladega kui need, mille osas teda on akrediteeritud, on nõutav uus akrediteerimine.

2. Vastutav ametiasutus akrediteerib laboratooriumi, kui on kindlaks teinud, et laboratoorium, selle metoodika, seadmed ja personal vastavad tulenevalt seal tehtavatest analüüsidest käesolevas direktiivis kehtestatud nõuetele, mida täpsustatakse artiklis 21 sätestatud korras. Kui laboratoorium otsustab tegeleda muude tegevusaladega kui need, mille osas teda on akrediteeritud, on nõutav uus akrediteerimine.

3. Kui lõigetes 1 ja 2 osutatud nõudmised ei ole enam täidetud, peab vastutav ametiasutus võtma vajalikud meetmed. Selleks võetakse eelkõige arvesse kõikide kontrollide tulemusi, mis on tehtud vastavalt artiklile 7.

4. Tarnijate, ettevõtete ja laboratooriumide järelevalvet ja kontrolli teostatakse regulaarselt kas vastutava ametiasutuse poolt või selle järelevalve all, kusjuures käesoleva direktiivi nõuetele vastavuse tagamiseks tuleb sellele asutusele tagada mis tahes ajal vaba juurdepääs kõikidele ettevõtte osadele. Järelevalve ja kontrolli rakendusmeetmed kehtestatakse vastavalt vajadusele, järgides artiklis 21 sätestatud korda.

Kui sellise järelevalve ja kontrolli tulemusena selgub, et käesoleva direktiivi nõuded ei ole täidetud, peab vastutav ametiasutus võtma vajalikud meetmed.

Artikkel 7

1. Komisjoni eksperdid võivad koostöös liikmesriikide vastutavate ametiasutustega sooritada käesoleva direktiivi ühese rakendamise taga-

▼B

miseks kohapealseid pistelisi kontrolle, kontrollides eelkõige, kas tarnijad täidavad käesoleva direktiivi nõudeid. Liikmesriik, mille territooriumil kontrolli teostatakse, osutab oma kohustusi täitvatele ekspertidele igakülgset vajalikku abi. Komisjon teavitab liikmesriike kontrollide tulemustest.

2. Täpsemad eeskirjad lõike 1 kohaldamiseks on kehtestatud artiklis 21 sätestatud korras.

Artikkel 8

1. Paljundusmaterjali või viljapuid võivad turustada ainult akrediteeritud tarnijad tingimusel, et nad vastavad artiklis 4 osutatud juhendi CAC materjalile kehtestatud nõuetele.

2. Supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud paljundusmaterjali tohib sertifitseerida ainult juhul, kui see kuulub artikli 9 lõike 2 punktis i nimetatud sordi juurde ja kui see vastab artiklis 4 osutatud juhendis vastavale kategooriale kehtestatud nõuetele. Kategooria märgitakse artiklis 11 osutatud ametlikku dokumenti.

Sordilisuse suhtes võib artiklis 4 osutatud juhendis teha erandi pookealustele, kui materjal ei kuulu sordi juurde.

3. Ilma et see piiraks direktiivi 77/93/EMÜ sätete kohaldamist, ei kohaldata eelmisi lõikeid paljundusmaterjali ja viljapuude suhtes, mis on ette nähtud:

a) katseteks ja teaduslikeks eesmärkideks; või

b) aretustööks; või

c) geneetilise mitmekesisuse säilitamiseks.

Täpsemad eeskirjad punktide a ja b kohaldamiseks kehtestatakse vajaduse korral artiklis 21 sätestatud korras. Täpsemad eeskirjad punkti c kohaldamiseks on soovitav sama korra kohaselt vastu võtta enne 1. jaanuari 1993.

Artikkel 9

1. Paljundusmaterjal ja viljapuud turustatakse viitega sordile, millesse nad kuuluvad. Pookealuste puhul, kus paljundusmaterjal ei kuulu sordi juurde, viidatakse vastavale liigile või liikidevahelisele hübriidile.

2. Sordid, millele viidatakse vastavalt lõikele 1, peavad olema:

i) üldtuntud ja vastavalt uute taimesortide kaitsmise tingimustele kaitstud või vabatahtlikult või muul alusel ametlikult registreeritud;

ii) kantud tarnijate koostatud nimekirjadesse, koos nende üksikasjaliku kirjelduse ja vastava nimega. Sellised nimekirjad peavad taotluse korral olema kättesaadavad kõnealuse liikmesriigi vastutavale ametiasutusele.

Iga sort peab olema kirjeldatud ja võimaluse korral kandma kõikides liikmesriikides ühtset, tunnustatud rahvusvahelistele juhenditele vastavat nimetust.

3. Sordid võivad olla ametlikult registreeritud, kui on tuvastatud, et nad vastavad teatavatele ametlikult kehtestatud tingimustele ja omavad ametlikku kirjeldust. Nad võivad olla ametlikult registreeritud ka juhul, kui nende materjali on turustatud asjaomase liikmesriigi territooriumil enne 1. jaanuari 1993 tingimusel, et nad omavad ametlikku kirjeldust. Viimasel juhul aegub registreerimine hiljemalt 30. juunil 2000, välja arvatud juhul, kui kõnealused sordid on selleks kuupäevaks:

— kas kinnitatud artiklis 21 kehtestatud korras koos detailse kirjeldusega, kui nad on ametlikult registreeritud vähemalt kahes liikmesriigis,

▼B

— või kui nad on esimese lause kohaselt registreeritud.

4. Lõigetega 1 ja 2 ei tohi vastutavale ametiasutusele kaasneda täiendavaid kohustusi, välja arvatud juhul, kus sordilisus on otseselt märgitud artiklis 4 osutatud juhendites.

5. Lõike 2 alapunktis i osutatud ametliku registreerimise nõuded kehtestatakse artiklis 21 sätestatud korras, võttes arvesse kehtivaid teaduslikke ja tehnoloogilisi teadmisi, ning need peavad sisaldama:

a) ametliku aktsepteerimise tingimusi, eelkõige eristatavuse, stabiilsuse ja piisava ühtsuse osas;

b) tunnuseid, mida erinevate liikide uurimine peab minimaalselt katma;

c) miinimumnõudeid uurimiste läbiviimiseks;

d) sordi ametliku aktsepteerimise maksimaalset kehtivusaega.

6. Artiklis 21 sätestatud korras võib:

— luua süsteemi, kuidas teavitada liikmesriikide vastutavaid ametiasutusi sortidest, liikidest või liikidevahelistest hübriididest,

— kehtestada täiendavaid nõudeid lõike 2 alapunkti ii rakendamisele,

— otsustada, et tuleb koostada ja avaldada sortide ühine kataloog.

Artikkel 10

1. Kasvamise ja mullast väljavõtmise või algmaterjalist eraldamise jooksul tuleb paljundusmaterjali ja viljapuid hoida eraldi partiidena.

2. Kui erineva päritoluga paljundusmaterjal ja viljapuud on pakkimise, ladustamise, transportimise või edasisaatmise käigus kokku pandud või segatud, peab tarnija säilitama järgmisi andmeid sisaldavad märkmed: partii koostis ja selle üksikute komponentide päritolu.

3. Liikmesriigid tagavad vastavuse lõigetes 1 ja 2 kehtestatud nõudmistele ametlike inspekteerimistega.

Artikkel 11

Ilma et see piiraks artikli 10 lõike 2 kohaldamist, tuleb paljundusmaterjali ja viljapuid turustada ainult piisavalt homogeensete partiidena ja tingimusel, et nad on:

i) kvalifitseeritud CAC materjalina ja varustatud artiklis 4 osutatud juhendis sätestatud tarnija poolt koostatud dokumendiga. Kui see dokument sisaldab ka ametlikku deklaratsiooni, peab see olema selgelt eristatav dokumendi muust sisust; või

ii) kvalifitseeritud supereliit-, eliit- või sertifitseeritud paljundusmaterjalina ja vastutava ametiasutuse poolt artiklis 4 osutatud juhendis kehtestatud tingimuste kohaselt sellisena sertifitseeritud.

Paljundusmaterjali ja/või viljapuude märgistamise ja/või sulgemise ja pakkimise nõuded märgitakse artiklis 4 osutatud juhendisse.

Paljundusmaterjali või viljapuude väikeste koguste jaemüügi korral mitteprofessionaalsetele lõpptarbijatele võib märgistamise nõue piirduda vastava tootekirjeldusega.

Artikkel 12

Liikmesriigid võivad vabastada:

— väiketootjad artikli 11 kohaldamisest, kui kogu paljundusmaterjal ja kõik viljapuud toodetakse ja turustatakse lõpptoodanguna kasutamiseks kohalikule turule ja isikutele, kes ei tegele professionaalselt taimede tootmisega (“kohalik ringlus”),

▼B

— artiklis 18 sätestatud kontrollidest ja ametlikest inspekteerimistest eespool mainitud tootjate toodetud kohalikus ringluses oleva paljundusmaterjali ja viljapuud.

Muud esimeses ja teises taandes nimetatud vabastuste ja seonduvate nõuete rakendusmeetmed, eelkõige need, mis on seotud mõistega "väiketootja" ja "kohalik turg", kehtestatakse artiklis 21 sätestatud korras.

Artikkel 13

Ajutiste raskuste puhul käesoleva direktiivi nõuetele vastava paljundusmaterjali ja viljapuudega varustamisel võib artiklis 21 sätestatud korra kohaselt kehtestada meetmed vähem rangetele nõuetele vastava paljundusmaterjali ja viljapuude müümise kohta, ilma et see piiraks direktiivis 77/93/EMÜ sätestatud taimetervise nõuete kohaldamist.

Artikkel 14

Käesoleva direktiivi nõuetele ja tingimustele vastava paljundusmaterjali ja viljapuude puhul ei kehti muud turustamispiirangud nende tarnijate, taimetervise, kasvukeskkonna ja inspekteerimise meetodite suhtes, kui selle direktiiviga on kehtestatud.

Artikkel 15

II lisas loetletud toodete puhul hoiduvad liikmesriigid kehtestamast rangemaid tingimusi või turustamispiiranguid, kui artiklis 4 osutatud juhendis või käesoleva direktiivi vastuvõtmise kuupäeval kehtivates nõuetes on sätestatud.

Artikkel 16

1. Artiklis 21 kehtestatud korra kohaselt otsustatakse, kas kolmandas riigis toodetud ja tarnija kohustuste, identsuse, iseloomulike tunnuste, taimetervise, kasvukeskkonna, pakkimise, inspekteerimise meetmete, markeerimise ja sulgemise osas samu tagatisi pakkuv paljundusmaterjal ja viljapuud on eeltoodu suhtes samaväärsed ühenduses toodetud ja käesoleva direktiivi nõuetele vastava paljundusmaterjali ja viljapuudega.

2. Lõikes 1 osutatud otsuse vastuvõtmiseni võivad liikmesriigid kuni ►**M11** 31. detsembrini 2010 ◄ ja ilma et see piiraks direktiivi 77/93/EMÜ sätete kohaldamist, rakendada ajutiselt või alaliselt paljundusmaterjali ja viljapuude impordi suhtes kolmandatest riikidest vähemalt samasuguseid tingimusi, kui on sätestatud artiklis 4 osutatud juhendis. Kui mainitud juhendis selliseid tingimusi kehtestatud ei ole, peavad impordile kehtestatud tingimused olema vähemalt samaväärsed nendega, mida kohaldatakse tootmisel kõnealuses liikmesriigis.

Artiklis 21 sätestatud korra kohaselt võib esimeses lõigus osutatud kuupäeva kuni lõikes 1 osutatud otsuse vastuvõtmiseni edasi lükata.

Liikmesriigi poolt vastavalt esimesele lõigule vastu võetud otsuse alusel liikmesriigist teistesse liikmesriikidesse imporditud paljundusmaterjali ja viljapuude suhtes ei kehti lõikes 1 loetletud turustamispiirangud.

Artikkel 17

Liikmesriigid tagavad, et paljundusmaterjali ja viljapuid inspekteeritakse ametlikult tootmise ja turustamise jooksul ja CAC materjali puhul kontrollitakse pisteliselt selleks, et kontrollida vastavust selles direktiivis sätestatud nõuetele ja tingimustele.

▼B

Artikkel 18

Täpsemad eeskirjad artiklis 5 kehtestatud ametliku kontrolli ning artiklites 10 ja 17 kehtestatud ametliku inspekteerimise läbiviimiseks, kaasa arvatud proovivõtmise meetodid, kehtestatakse artiklis 21 kehtestatud korras.

Artikkel 19

1. Kui artikli 6 lõike 4 kohaselt teostatud järelevalve ja kontrolli, artiklis 17 osutatud ametliku inspekteerimise või artiklis 20 osutatud katsete käigus ilmneb, et paljundusmaterjal või viljapuud ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele, peab liikmesriigi vastutav ametiasutus võtma vajalikud meetmed, mis tagaksid nende vastavuse käesoleva direktiivi nõuetele, või kui see ei ole võimalik, keelustama selle paljundusmaterjali või nende viljapuude turustamise ühenduse piires.

2. Kui tuvastatakse, et konkreetse tarnija poolt turustatud paljundusmaterjal või viljapuud ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele ja tingimustele, peab kõnealune liikmesriik tagama, et selle tarnija suhtes võetakse vajalikud meetmed. Kui tarnijal keelatakse paljundusmaterjali ja viljapuude turustamine, teavitab liikmesriik sellest komisjoni ja liikmesriikide pädevaid riigiasutusi.

3. Vastavalt lõikele 2 rakendatud meetmed tühistatakse, kui on piisava kindlusega tuvastatud, et tarnija poolt turustamiseks ettenähtud paljundusmaterjal või viljapuud vastavad tulevikus käesoleva direktiivi nõuetele ja tingimustele.

▼M8

Artikkel 20

1. Vajadusel kontrollitakse ja uuritakse liikmesriikides proove, et tõestada paljundusmaterjali või viljapuude vastavus käesoleva direktiivi nõuetele ja tingimustele, sealhulgas taimetervist käsitlevatele nõuetele ja tingimustele. Komisjon võib saata katseid kontrollima liikmesriikide ja komisjoni esindajad.

2. Käesoleva direktiivi kohustuslike või mittekohustuslike sätete, sealhulgas taimetervisega seotud sätete kohaselt turule viidud paljundusmaterjali või viljapuude proovide järelkontrolliks võib ühenduse siseselt läbi viia ühenduse võrdluskatseid. Võrdluskatsed võivad hõlmata järgmisi paljundusmaterjale või viljapuid:

— kolmandates riikides toodetud paljundusmaterjal või viljapuud,

— mahepõllunduseks sobiv paljundusmaterjal või viljapuud,

— paljundusmaterjal või viljapuud, mida turustatakse seoses meetmetega, mille eesmärk on säilitada geneetilist mitmekesisust.

3. Kõnealuseid võrdluskatseid kasutatakse selleks, et ühtlustada paljundusmaterjali ja viljapuude kontrollimise tehnilisi meetodeid ja kontrollida kõnealuse materjali vastavust kehtestatud tingimustele.

4. Komisjon kehtestab artiklis 21 osutatud korras võrdluskatsete läbiviimiseks vajaliku korra. Komisjon teavitab artiklis 21 nimetatud komiteed katsete läbiviimiseks vajalikust tehnilisest korrast ja katsete tulemustest. Taimetervisega seotud probleemide ilmnemisel teatab komisjon sellest alalisele taimetervise komiteele.

5. Komisjon võib anda lõigetes 2 ja 3 sätestatud katsete läbiviimiseks rahalist toetust.

Rahaline toetus ei või ületada eelarvepädevate institutsioonide määratud iga-aastaseid assigneeringuid.

6. Katsed, mis võivad ühenduselt rahalist toetust saada, ja rahalise toetuse andmise üksikasjalikud reeglid kehtestatakse artiklis 21 sätestatud korras.

▼M8

7. Lõigetes 2 ja 3 sätestatud katseid võivad läbi viia üksnes riiklikud asutused või riigi vastutusel tegutsevad juriidilised isikud.

▼M7

Artikkel 21

1. Komisjoni abistab alaline põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ ([1]) artikleid 4 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 ettenähtud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 22

1. Komisjoni abistab alaline puuviljade botaanilistesse perekondadesse ja liikidesse kuuluva paljundusmaterjali ja taimede komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, artikleid 5 ja 7. kohaldatakse 1999/468/EÜ ([1]) otsuse

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

▼B

Artikkel 23

Muudatused vastavalt artiklile 4 koostatud juhenditesse ja käesoleva direktiivi rakendamiseks kehtestatud tingimustesse ja üksikasjalikesse eeskirjadesse kehtestatakse artiklis 21 sätestatud korras.

Artikkel 24

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil toodetud ja turustamiseks ettenähtud paljundusmaterjal ja viljapuud vastavad käesoleva direktiivi nõuetele.

2. Kui ametliku inspekteerimise käigus tuvastatakse, et paljundusmaterjali või viljapuid ei saa turustada, sest nad ei vasta taimetervise osas kohaldatavale nõutele, võtab asjaomane liikmesriik asjakohased ametlikud meetmed taimetervisega seonduva riski kõrvaldamiseks.

Artikkel 25

Viie aasta jooksul käesoleva direktiivi kohaldamisest kontrollib komisjon selle kohaldamise tulemusi ja esitab nõukogule aruande, lisades vajalikud muudatusettepanekud.

Artikkel 26

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 31. detsembril 1992. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Artiklite 5—11, 14, 15, 17, 19 ja 24 puhul kehtestatakse artiklis 4 osutatud juhendi koostamisel iga II lisas esitatud perekonna või liigi suhtes kohaldamiskuupäev artiklis 21 sätestatud korras.

([1]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

Artikkel 27

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

I LISA

Artiklis 4 osutatud juhendid

▼**M9**

II LISA

PEREKONDADE JA LIIKIDE LOETELU, MILLE SUHTES KOHALDATAKSE KÄESOLEVAT DIREKTIIVI

Castanea sativa Mill.

Citrus L.

Corylus avellana L.

Cydonia oblonga Mill.

Ficus carica L.

Fortunella Swingle

Fragaria L.

Juglans regia L.

Malus Mill.

Olea europaea L.

Pistacia vera L.

Poncirus Raf.

Prunus amygdalus Batsch

Prunus armeniaca L.

Prunus avium (L.) L.

Prunus cerasus L.

Prunus domestica L.

Prunus persica (L.) Batsch

Prunus salicina Lindley

Pyrus L.

Ribes L.

Rubus L.

Vaccinium L.